

ชื่อ นายชัยภัทร เกษมณี
วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

ชื่อเรื่อง กลยุทธ์การบริหารองค์กรไม่แสวงหากำไรเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน: กรณีศึกษา
มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก
(Management Strategy of Non-Profit Organizations for Children and
Youth Development : A Case Study of the Center for the Protection of
Children's Rights Foundation)

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ลักษณะกลยุทธ์การบริหารของมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก 2) วิเคราะห์ผลลัพธ์ของการดำเนินกลยุทธ์การบริหารของมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก และ 3) วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์กลยุทธ์การบริหารของมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากแผนการดำเนินงานและรายงานการดำเนินงานประจำปี 2548 ของมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก บทความ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ และระบบออนไลน์ นอกจากนี้ได้จัดเก็บข้อมูลปฐมภูมิโดยใช้การสัมภาษณ์และสอบถามประชากร จำนวน 63 คน ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 11 คน และเจ้าหน้าที่ จำนวน 52 คน และแบบประเมินผลสำหรับผู้ประเมินภายในและภายนอกซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 คน ได้แก่ ตัวแทนองค์กรและผู้วิจัย จำนวน 2 คน และตัวแทนองค์กรเครือข่ายที่ทำงานร่วมกับมูลนิธิฯ จำนวน 6 คน ประกอบกับการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมเพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของมูลนิธิฯ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. กลยุทธ์การบริหารของมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก มีลักษณะดังนี้

1.1 กลยุทธ์การบริหารโอกาส พบว่า มูลนิธิฯ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่เน้นความชำนาญขององค์กรและโอกาสในการพัฒนาเครือข่ายในการดำเนินงานตามเป้าหมายมีการกำหนดภารกิจอย่างชัดเจน ใช้กลยุทธ์รวมขององค์กรที่เน้นการผสมผสานในการทำงานเพื่อให้เกิดโครงสร้างและระบบการคุ้มครองเด็ก นอกจากนี้ มูลนิธิฯ ยังมีการจัดทำแผนปฏิบัติงาน 5 ปี เพื่อวางกรอบการทำงานขององค์กรในระยะยาว

1.2 กลยุทธ์การบริหารงาน พบว่า มูลนิธิฯ มีการจัดโครงสร้างองค์กรแบบหน้าที่ และบริหารงานในรูปแบบคณะกรรมการ ซึ่งทำให้เกิดการกระจายอำนาจการบริหารและความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

1.3 กลยุทธ์การบริหารคน พบว่า มูลนิธิฯ มีแนวทางในการจูงใจบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน โดยเน้นสวัสดิการและกิจกรรมสร้างขวัญและกำลังใจ ส่วนการพัฒนาบุคลากรดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องโดยใช้ทีมที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาทักษะทางวิชาชีพของบุคลากรในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการควบคุมการดำเนินงานมีการจัดทำอย่างเป็นระบบ ทั้งในด้านโครงสร้างการบริหาร ขั้นตอนการปฏิบัติงาน และการควบคุมจากภายนอก ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลลัพธ์ของการดำเนินกลยุทธ์การบริหารของมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กมีประสิทธิผลอยู่ในระดับสูง ซึ่งพิจารณาจากการดำเนินงานตามแผนงานประจำปี 2548 ในด้านต่างๆ ดังนี้

2.1 ความสามารถในการผลิต ได้แก่ เด็กได้รับการคุ้มครองตาม พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก การพัฒนาเครือข่ายในการดำเนินงาน และความสามารถในการระดมทุน

2.2 ด้านประสิทธิภาพ ได้แก่ ความสามารถของเด็กในการใช้ชีวิตได้เป็นปกติในสังคมหลังการบำบัด และความสามารถในการป้องกันเด็กถูกละเมิดซ้ำเมื่อกลับคืนสู่สังคมไปแล้ว

2.3 ความสามารถในการปรับตัว ได้แก่ สักส่วนของนักวิชาชีพที่ทำหน้าที่บำบัดและฟื้นฟูเด็ก การใช้รูปแบบทีมสหวิชาชีพในการทำงาน และความรู้ของบุคลากรเกี่ยวกับ พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก

2.4 ความสามารถในการพัฒนา ได้แก่ ความพร้อมของเครื่องมือและกิจกรรมในการให้บริการเด็กที่ถูกละเมิดสิทธิและครอบครัว การมีห้องสมุดให้บริการแก่ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการบริการเด็กและครอบครัว และความพร้อมของมูลนิธิฯ ในการเป็นศูนย์ศึกษาคุณงานของหน่วยงานสถานแรกรับ อย่างไรก็ตามเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของมูลนิธิฯ ในระดับปานกลาง ขณะที่มีความรู้สึกผูกพันต่อองค์กรในระดับสูง

3. ปัจจัยด้านการบริหารที่มีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์กลยุทธ์การบริหารของมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก พบว่า ปัจจัยด้านการบริหาร ได้แก่ ภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่การติดต่อสื่อสารภายในองค์กรและวัฒนธรรมองค์กร มีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์ของกลยุทธ์การบริหารในทุกด้าน ยกเว้นปัจจัยด้านภาวะผู้นำเท่านั้น ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์ของกลยุทธ์การบริหารด้านประสิทธิภาพ

ABSTRACT

The objectives of this study were 1) to analyze management strategy of the Center for the Protection of Children's Rights Foundation; 2) to analyze the results of its management strategy; and 3) to analyze factors affecting the management strategy results of the foundation.

The researcher collected the secondary data from the operation report, the 2005 annual summary report of the foundation, articles, research reports, thesis and on-line data. In addition, the primary data were collected by interview and questionnaires from 63 population respondents, composing of 11 executives and 52 staffs, and by evaluative questions prepared by internal and external evaluator for 8 sample respondents: 2 researchers and organization representatives and 6 organization representatives of the network. The participatory observation was also applied for studying the operation of the foundation.

The qualitative data were analyzed by content analysis, the quantitative data by descriptive statistics such as frequency, percentage, arithmetic mean and standard deviation.

The study results could be concluded as follows:

1. Management strategy of the foundation can be classified as following :

1.1 In term of opportunity management strategy, the foundation designed the vision focusing on the specialities of the organization and the network building. In order to achieve the objectives, the foundation determined clearly the mission, applied integrated strategy of operation for establishing the structure and system of children protection. Furthermore, the five year action plan was outlined in the long term.

1.2 In term of organizational management strategy, the foundation was run by the functional organization and committee which helped decentralize the authority and flexibility in operation.

1.3 In term of human resource management strategy, the motivation and morale were emphasized by welfare. The human resource development was systematically and continuously managed by the consult team for increasing the

personnel skill. In particular, the control which was managed in systematic by structure, process and outsiders affecting the efficient management.

2. The results of management strategy of the foundation were efficient at a high level in considering the 2005 plan aspects :

2.1 production ability: promote the children rights according to the Act, develop the children network and fund raising;

2.2 efficiency of the management: children ability to lead their normal life after the rehabilitation and their ability for professionals to refrain from the re-abused;

2.3 adaptation ability of the foundation: proportion of children treatment and rehabilitation professionals, the employment of the multidisciplinary team and knowledge of the personnels on the Act; and

2.4 development ability: the readiness of the equipment activities for the abused children and their family, library for the children and family professionals and the foundation readiness to be a learning center for the prime house of assessment unit. However, the personnels felt satisfied to the foundation management at a medium level while committed to its organization at a high level.

3. Management factors affecting the results of management strategy of the foundation were leadership, staff participation, communication and organizational culture, except that leadership was not related to the foundation efficiency of the management strategy.
